

ogsaa har havt de største og bedste Skuespil, og vi vide naturligtvis ogsaa, at Skuespillet har havt en forædlende Indflydelse paa Folkelivet og har været medvirkende til, at det forfattes i sin gode Skikkelse; men vi vide naturligtvis ogsaa, at, da Folkelivet i Oldtiden begyndte at blive raadent, blomstrede Theatret ikke mindre, man gav endogsaa Friplads for til de Fattige; da brugte man ligesom Skuespillet til at forslaae Tiden med, som det hedder, man brugte det til Udspredelse, og det gjorde det letfindige Folk endnu mere letfindigt. Vi vide altsaa meget godt, at Skuespillene hverken ere absolut gode eller absolut onde; det kommer Alt an paa, hvorledes Folket er. Som Folket er, saaledes blive ogsaa dets Skuespil og dets Digtere. Vi have ikke nogen Antipathi mod Skuespillet i og for sig; det er ikke det, der har ledet os. Vi vide naturligtvis ogsaa godt, at der har været Tider, da Skuespillene vare i den Grad ansete for syndige, at f. Ex. Kirkefædrene advarede de første Christne mod dem; men det ligger i Folkelivets Synken, og Skuespillene i og for sig have vi som sagt ikke Noget imod. Naar vi see hen til vort eget Folkeliiv, indrømme vi meget gjerne, at der har været Tider, hvor Manglen paa Dannelsesanstalter, hvor den ringe Litteratur og den vanskelige Udgang til den Litteratur, der var, har bevirket, at netop Theatret i og for sig kunde have en forædlende Kraft paa Folket, ialfald for en lille Deel af Folket; thi jeg tør vel nok sige, at Theatret aldrig har kunnet gjennemtrænge Folket i dets Heelhed; det har bestandig kun været en lille Deel af Folket. Nu siger man vel, at denne lille Deel af Folket virker ud paa den større Deel. Men jeg siger, at det er ikke saaledes; jeg var bleven slet ikke saa lidt gammel, inden jeg vidste, at der eksisterede Noget, der heed det kongelige Theater, og jeg kan forstikke ærede Medlemmer, at der er Tusinder og atter Tusinder, som det er gaaet paa samme Maade; og naar man saa har sagt, at Theatret virkede forædlende paa Folkets store Fleerhed, kan jeg ikke give dem, der sige dette, Ret. Naar man siger, at Folket er blevet mere sædeligt og oplyst i de sidste Quartier, og at dette mu-

ligtvis er Theatrets Skyld, saa siger jeg, at det er det ingenlunde. Jeg troer tværtimod, at den større borgerlige og kirkelige Frihed og den større Oplysning have bidraget dertil. Jeg skal naturligtvis ikke nægte, at Theatret kan have sin Deel i, at Folkelivet er nogenlunde sundt; thi hvem vil nægte, at det, at see Livets laveste og høieste Fremtoninger fremstillede paa Skuepladsen, kan have sin Betydning; thi om ikke den Gjerrige aflægger sin Gjerrighed, og den politiske Randestøber ophører at give sig af med Politikk (Hør! Hør!), saa kan det dog være . . . ja, man siger Hør, og det er, fordi man, istedetfor selv at høre Folk, blot læser om dem i visse Blade, som have en tendentsagtig Charakter. Jeg skal altsaa sige, at det ganske vist er klart for os, at det nok kan have havt sin Betydning ved at holde det Kastefulde, det Grove, eller hvad jeg skal kalde det, indenfor sine Skranke og derved holde Smitten borte fra den store Offentlighed; det vil jeg ikke benægte, at i saa Henseende kan det kongelige Theater have havt sin Indflydelse. — Jeg kommer nu til, hvad der har ledet os til at stille dette Forslag. Det gaaer med Theatret, som det gaaer med Stutteriet, det har en lang og desværre sørgelig Historie, og det er den, der har bragt os til at stille det foreliggende Forslag; thi den, der har læst Theatrets Historie, veed ogsaa, at man aldrig har været tilfreds med dets Bestyrelse. Først var Theatret en privat Anstalt, derefter kom det ind under Magistraten og blev en Magistratsanstalt; denne kunde ikke have med det at gjøre, hvorpaa det blev en kongelig Anstalt, bestyret af Hofembedsmænd, og derved vedblev det til 1849. Da det var en privat Anstalt, var man ikke tilfreds med det, og med Magistratens eller Hoffets Bestyrelse var man langt mindre tilfreds. Saavidt jeg har forstaaet en af Theatrets allerbedste Forsvarere, — det er Overstou —, er det blevet daarligt bestyret, ialfald med Undtagelse af den korte Tid, Warnstedt bestyrede det, og det er blevet uoconomisk bestyret lige siden 1849, da det blev en Statsanstalt, da det altsaa kom ind under den lovgivende Magts Omraade. Siden den Tid er det ikke blevet bedre; man klager lige-